

Głos Pszczyński

Tygodnik poświęcony sprawom politycznym, gospodarczym, społecznym i kulturalno-oświatowym ludu śląskiego.

Cena prenum. z przesyłką poczt.:		<p>Wychodzi w każdą sobotę.</p> <p>Redakcja i Administracja: Pszczyna, ul. Kopernika 18/p.</p> <p>Konto czekowe: P. K. O. Nr. 307.380.</p>	Ceny ogłoszeń:	
Rocznica	8,- zł		Ogłoszenie zwykłe za 1 mm 40 gr.	
Półrocznica	4,- „		w zakładzie 50 gr. przed tekstem 80 gr.	
Kwartalnik	2,- „		Przy kilkakrotnym ogłoszeniu	
Miesięcznie	70 „		znaczną zniżką.	

№ 16.

Rząd nasz rozpoczął walkę z kartelami.

Rząd ma przed sobą bardzo wielkie i odpowiedzialne zadanie. Kartele muszą dostosować

Wśród ludu panuje zaraza!

(Dok. art. p. 1. „Chłop ślaski na pasku holzszewickich hasel” z nr. 43 r. II.)

Ala nietylko tak bezpośrednia droga Ś.G. L. wali w miasteczko. Czyny to — może niewiadomo — pod przykrywką walki z sanacją. Chłop bowiem wierzy w te wszystkie brednie, które on pisza, wierzy, że polski rząd idzie do zniszczenia go i pozostawienia wyzerzanego i skrajnej nędzy i niedostatku. A ponieważ przecie chłop nie bardzo orientuje się w tem, co to są rząd sanacji, endecji, czy ludowców, podciągając wszystkie pod miano „polskich” lub „wawerskich” sanacji, więc postępuje na „własną i ledwo powołaną” odpowiedzialność. W jaki na źródło tego wszelkiego zła, pod którym się dziś całej światy uginają, Bobrecki-cie-żyszczy paskowcy z pod sirzechy Witosa nienawidzą sobie sprawy z tego, że chłop tak skrupulatnie przez nich wchodowany w ślepej nienawidzie do obecných rządów, taką samą nienawidzie czuł do każdego rządu, jaki może ewentualnie w przyszłości się wyłonic z upragniajanych. Bowiem tak sztucznie zaszczepiona do duszy chłopskiej nienawid do polskich rządów, to manjaskie krytykowanie i walenie z idyotycznymi uporem we wszystko, co tylko rząd, w najgłępszym dnie dla Dobrych i złośliwych, pozostawia zawsze od siebie, oświeca w styńskie chłopca, który mu będzie nakazywał w każdym urzędniku państwa, w każdym jego przedstawicielu widzieć wroga, grabieżcę, ciemięznicę i defraudanta.

Położenie na rynku węglowym jest dla Polski niesłychanie ciężkie. Polska przestaje o 60% więcej za dużo i dla niego musi szukać rynków zagranicznych. W Anglii np. stosunek jest dla rządu korzystniejszy, bo 80% węgla potrzebuje Anglia u siebie, a tylko 20% wywozi zagranicę. W tych warunkach łatwiej Anglii finansować i popierać zbyt własnej nadtępczki, aniżeli Polsce, która mało sama potrzebuje, a posiada konsumenta zbyt biednego, ażeby mógł opłacać horrendalne koszty dumpingu. Rząd nasz przystępuje do założenia tegoż rodzaju sieć, a nie wie, że w tym czasie tysiącejennie rzęsą zginęłyby, których nie można było z głodu życia. Jest niestety faktem, że w Polsce około sto tysięcy górników mamy za dużo i ci ludzie w takich siedemdziesięciu tysiącach

cieszyńska opozycja nie krytykowała rządów polskich, gdyż obecne rządy nawiązała proszę o zdrowia i rzeczową karytate, ale chce nie tyle zaznaczyć, ile zakrywać, że ta krytyka nie może niszczyć podstawowych wartości obywatelskich naszej ludności, że powinna ona mieć pewne granice ze względu na Dobro Ludu, Dobro Polski i nieświadomości szerokich mas ludności, a wreszcie, że ta krytyka nie może prowadzić się aż do przezwalcenia naszych byłych ciemiężców z okresu niewoli ponad Polskę, jakkolwiek ona była: sanacyjna, ludowa, czy też robotnicza, choćby w stylu 3-ciej międzynarodki. Ohryzdliwie ujadanie Śl. Gz. Ludowcoj wyjadaje się pluć na te wszystkie względy: co ją obchodzi jakieś tam Dobro Ludu, Dobro Polski, ono przedewszystkiem ma jednego bożka, jeden cel — a tym jest — zniszczenie sanacji.

Pięknie powiedział jeden z filarów opozycji i ruchu ludowego, że „nasza opozycja wie, czego nie chce, ale nie wie czego chce”. Nie chce sanacji, ale czego chce? Tego my nie wiemy, bo sami o tem nie wiemy, choć niektórzy z nich zaczynają już się nad tem zastanawiać. Dopiero po sześciu latach daremnego ujadania przekonują się nasi cieszyńscy opozycjoniści, że aby zniszczyć obecny porządek nie wystarczy go nienawidzić i szarpać, ale że trzeba na jego miejsce umieć wprowadzić inny i to lepszy, bo inaczej wszelkie bawienie się w opozycję nie tylko wygląda na czyn wariacki, lecz zgory skazany na niepowodzenie. Inna sprawa, że w obecnych stosunkach ten porządek, jaki w Polsce

panuje, wydaje się być najsłuszniejszy i najpotrzebniejszy.

Nauczyć lud walić w rząd, nauczyć go nie nawidzieć i pluć na to, co powinno być świętą dla każdego Polaka — jest rzeczą łatwą, choć z punktu widzenia interesów państwa ohydna i wprost bestialska, ale nauczyć lud żyć według potrzeb ogółu i państwa, to jest gorsza sprawa; tu trzeba zapomnieć o osobistych urazach, ambicjach i namietnoscach, tu trzeba umieć jako człowiek zwierzę, a narodzić się jako człowiek, człowiek-obywatel. Ślaską Gazetą Ludową obrala sobie pierwszą drogę, drogę niszczącą świadomości polskiej i państwową tu na najdalejszych zachodnich rubieżach Polski, na odcinku zagrożonym z jednej strony przez Niemcy, a z drugiej niemniej drapieżne Czechy. Taką misję w Wolnej Polsce spełnia gazeta, która w czasach niewoli bądź co bądź odegrała w uświadamianiu narodów bardzo ważną rolę.

Czytając cieszyńską prasę opozycyjną (Ślaską Gz. Ludową, Dziennik Cieszyński, Gwiazdka Cieszyńska) oprócz obrzydzenia — człowiek przychodzi do przekonania, że w niepodległej Polsce było niedość Brześcia, niedość pieści i kija! Są — niestety — ludzie, którzy poproszą za ich treść wieść po linii potrzeb ogółu i państwa. Inaczej potwój w imię miłości ogółu przesta doprawdnie do nowej targowicy; no więc, niemiecy wewnętrznie wobec obcej przemocy! Już te obcy przemce zaczynają chwalić!

J. Pysko.

F. Kujański.

Nowy ustrój szkolny.

II.

Szkolnictwo średnie (ogólnokształcące).

(Ciąg dalszy.)

Szkola średnia ogólnokształcąca ma dać młodzieży przygotowanie do studiów wyższych (uniwersyteckich).

Planem dotychczasowej szkoły średniej ogólnokształcącej było przeznaczanie dziecka w dziesiątym roku życia do danej grupy zawodów. Chłopiec 10-letnie szedł do gimnazjum np. matemat.-przyrodniczego. Po skończeniu danego gimnazjum mógł kształcić się dalej tylko na wydziale, do którego został przygotowany w gimnazjum (politechnika itp.). Specjalne zamierzania, jako że zainteresowania miały objawiać się u dziecka dopiero w okresie doręczenia. Jak z powyższego wynika, dotychczasowy ustrój szkolny zgrył przeznaczanie dziecka np. do zawodu technicznego (inżynier), gdyż tymczasem w 15—16 roku życia dziecko zaczynało objawiać zainteresowania i zamierzania w innym kierunku. Odpowiednio pokierowanie dzieckiem w przyszłości okazać się dobrą praktyką względnie lekarzem.

W myśl nowego ustroju szkolnego dziecko przechodzi do gimnazjum po ukończeniu 6 klas szkoły powszechnej, a więc po ukończeniu drugiego szczebla szkoły powsz., t. zn. w 12 roku życia.

Gimnazjum jest czteroletnie, o programie jednolitym, uwzględniającym naukę języka łacińskiego.

Po ukończeniu gimnazjum uczeń przechodzi do liceum. Liceum jest dwuletnie. Różnica pomiędzy gimnazjum a liceum jest ta, że podczas gdy program nauczania gimnazjum jest jednolity, w liceum następuje różniczkowanie programu na odpowiednie wydziały. Przedstawiając rzecz w głubich zarysach, możemy sobie

Schemat organizacji szkoły średniej ogólnokształcącej.

Wiek życia	Lata nauki	Zakład	Program nauczania
17-18 16-17	2 lata	liceum	Program zróżniczkowany na wydziały, teoretyczno-naukowy przygotowujący do studiów wyższych
15-16 14-15 13-14 12-13	4 lata	gimnazjum	Program jednolity z nauką łaciny, uwzględniający potrzeby życia praktycznego

wyobrazić liceum o wydziale mat.-przyrodniczym, klasycznym, neoklasycznym itd.

Po ukończeniu odpowiedniego wydziału liceum, uczeń może sobie obrać tylko przysłyżony z pewnej grupy zawodów. Przy danym ustrój dziecka przechodzi do zróżniczkowanego gimnazjum w 11—12 roku życia, obecnie zróżniczkowanie następuje w 16 roku życia, a więc w okresie, w którym uczeń zaczyna przejawiać zainteresowania zawodowe.

W ostatnich dniach wpłynął do Sejmu Śl. projekt ustroju szkolnictwa śląskiego. Projekt ten przewiduje obok gimnazjum czteroletniego i dwuletniego liceum istnienia 8-klasowego gimnazjum klasycznego. Projektodawcy stanęli w polowie drogi. Pomijając względy psychologiczne, dla których ustawa ogólnopolska przewiduje różniczkowanie dopiero w 16 roku życia, a którego to względu projektodawcy nie biorą pod uwagę, kazac niektórym dzieciom, już w 10 roku życia, obrać sobie zawód w pewnej grupie zawodów (do jakich predysponuje gimnazjum klasyczne), wyobrazić sobie musi chaos, jaki wprowadziłby projekt, gdyby wszedł w życie.

W następnym artykule omówimy szczegółowo zarys ustroju szkolnictwa średniego zawodowego. C.d.n.

Próżne hasła i frazesy polityczne u Czechów.

(Ciąg dalszy.)

Na równym poziomie hasel demagogii i pacyfizm — stoja również często słyszane hasła „Słowianizm”, ktorými to hasłami posługują się Czechy wyłącznie tylko dla eksportu czeskich wyrobów za granicę. Z tym oto artykułem „Słowianizm” nalepił się Czechom oszukiwać Jugosławie. Pod pozorem „Słowianofilstwa” zawalała wprost Praga Jugosławie swymi towarami, a ud niej formalnie nie kupowała. Po 13-letniej polityce oszustwowskiej „Słowianizmu” przyszła dziś Jugosławia na to, że Czechy w judasowski sposób ją oszukują. Przez swego ministra Kramera zapowiada więc Jugosławianie wojnę celną Pradze — o ile swej polityki nie zmienią. Nawet Niemcy nie oszukali tak Jugosławian — jak „Słowianie” Czech! Obecnie Belgrad zapowiada, że od Czechów tylko będzie przyjmował towarów — ile

Czechy od Jugosławii. Przez powyższe zarządzenie dwie trzecie całego czeskiego eksportu są zagrożone, z czego możemy sobie dobrze wyobrazić, ile Czechy tam eksportowali swoich towarów pod pozorem swej „Słowiańskiej” polityki. Słowianizm” jest tylko towarem eksportowym, na którym Czechy zarabiają, o ile kontrahenci dadzą się im oszukiwać. Jugosławianie więc zrozumieli już dobrze ich politykę, a obecnie kolej jest także na Polskę, aby podobne postulaty im postawiła, gdyż ow „Słowianizm” Czechy, to żadna prawdziwa idea, jest to tylko kombinowany spyt i trik, na którym dotąd udawało się Czechom oszukiwać inne narody. Metody te popięła się obecnie noga i obliczony dystans skłóci się — jest to więc rezultat, który można określić przysłowiem: „Kłamstwo miewa krótkie nogi.” Czechom powoli! nikt już wierzyć nie będzie. Amerykańska „Jednota” niedawno pisała, że były czasy, kiedy w Ameryce Czechom wierzone — lecz obecnie mają już oni dużo wrogów, powstałych na ich kłamstw, jakimi posługują się przez swego Benesa i jego agentów.

Machinacje czeskie znane więc są w całym prawie świecie — a wszelkie idee, jak „demokratyzm”, „pacyfizm”, „Słowianizm” porównać można z wezbrałymi rzekami, które czasem docierają nawet tam, gdzie nie powinny — lecz znowu przyjdą takie czasy, że wysychają zupełnie. Tak więc też z ich „Słowianizmem”, który jest już całkiem na „wyschnięciu” i będzie złotym gwoździem do trumny eksportu czeskiego. — Artykuł niniejszy kończę, choć dość dobrze i należyście ilustruje takież czeską!!

Zaofianin.

Migawki.

O mało szlag mnie nie trafił, gdy otrzymałem w tych dniach z Raciborza zawiadomienie, iż moje ubezpieczenie na życie w postaci trzech polis, za które zapłaciłem do zmiany suwerenności 1435285 mk., zostało przeliczone i wynosi wraz z odsetkami... 621 mk., z czego potrąca się 026 mk., za przekazanie mi tych pieniędzy. Ochłonawszy z pierwszego wrażenia, zacząłem kalkulować, o ile mnie kosztowały wydatki, związane z staraniem o ubezpieczenie na należnych pieniędzy, a więc: 1 list do Min. Skarbu w Warszawie 035 zł., posiadanie ubezpieczenia 715 zł., drugi list do Min. Skarbu z polisami 1'00 zł. = 940 zł. „Szczęście w nie-szczęściu”, że dwa pisma do Min. z załącznikami nie podlegały opłacie stemplowej, bo byłbym „beknal” i musiał solidnie zapłacić, co przekraczałoby znacznie uzyskaną sumę. Z całej tej transakcji pozostała mi jedynie wdzięczność dla Min. Skarbu, że bezinteresownie podjęło się pracy, związanej z zgłoszeniem moich pretensyj do ubezpieczalni zagranicznej. Robie więc wymówki „mądry Polak po szkodzi”, że zostałem „nabrany” itd., lecz pocieszam się tem, że nie jestem odosobniony, iż to podobne przedsiębiorstwo deficytowe utworzyli inni, z którymi obecnie najmocniej współczuję. Jedno mnie jednak niepokoi, czy też Urząd Skarbowy, dowiedziawszy się pokatnie o „spadku”, jaki mi przypadł w udziale, sięgając po swój „udział” zechce mi uwzględnić moje wydatki, które wyżej wymieniałem, lub czy wogóle wierzy, że interes nie udał się i że na „plajcie” nie zarubiłem. Postanowilem wobec tego siedzieć cicho, nie wierząc się nikomu, nie, to nie wystarczy, spalić kilka aktów odnoszących się do „spadku” i w ten sposób zabezpieczyć się na wszelki wypadek.

Anonim z Pszczyń.

Z Cieszyńszczyzny.

Z Dyr. Państw. Gimn. matemat.-przyrodniczego w Pszczyń. W niedzielę, 17 kwietnia o godz. 10 przed poł. odbędzie się w sali gimnast. przy ul. Celesty wywiadówka, w czasie której grono nauczycielskie będzie udzielało rodzicom, wzgl. ich zastępcom informacji o postępach w nauce i zachowaniu się uczniów w III okresie kalendarzowym. Przed wywiadówką o godz. 9.30 odbędzie się w sali gimnast. gimn. klasycznego Walne zgromadzenie Zespołu Rodzicielskiego o zwykłym porządku dziennym.

Wywiadówka w Gimnazjum klasycznym. Dnia 17 kwietnia b. r. będą pp. Profesorowie udzielali informacji o postępach uczniów za

okres I półrocza drugiego w sali gimnastycznej gimnazjum im. A. Osuchowskiego o godz. 10. O godz. 9.30 odbędzie się tamże Walne Zebranie Zespołu Rodzicielskiego obu gimnazjów.

Trzeci referat z cyklu „Szkoła a dom” wygłosi dnia 22 kwietnia b. r. w sali gimnastycznej gimnazjum im. A. Osuchowskiego (plac Słowackiego) o godz. 18.45 dyr. J. Cieciela na temat: „Dziedziczność a wychowanie”. Wstęp 30 gr.

Ze Szkoły Handl. w Cieszyźnie. Wywiadówka w Państw. Szkole Handl. odbędzie się dnia 17 kwietnia b. r. o godz. 11. Jak najliczniejszy udział rodziców wpy. Opiekunów we własnym interesie jest pożądanym.

Wystawa fotograficzna. Informują nas, że uchwalił „Fotoklub” w Cieszyźnie na swem ostatnim posiedzeniu urządzić w czwartek, dnia 5 maja b. r. w lokalu drogerji p. E. Sierscha wystawę prac swych członków i należy się spodziewać, że wystawa ta wywoła wśród miłośników fotografii wielkie zainteresowanie.

Komunikat. G. K. T. przyjmując wpisy na członków na sezon 1932 r. Członkowie zwycięzcy (uczniowie gimnazjalni) placą 10 zł, zaś nauczyciele 20 zł, a za każdy rezer. lub mieszk. 10 zł. Wpisowe 2.50 zł. Taksa płatna zgóry. Wpisy w gimnazjum klasycznem przyjmuje kol. Kotasówna, zaś w gimnazjum matemat. kol. Mohwald, — Zarząd.

Przełożeniostwo miasta Cieszyńska zawiadamia niniejszem, że tegoroczne szczepienie ochronne przeciw ospie odbędzie się w miejskiej Fizykacie, Ratusz, II p., drzwi 18 — dnia 14 kwietnia b. r. o godz. 4—6 po południu. Powyższe podaje się do publicznej wiadomości z nadmienieniem, że w dniu poprzedzającego szczepienie dziecko powinno być wykupane; ręka, na której ma być zaszczepiona osoba, powinna być dokładnie myta mydłem i wodą ciepłą. Dziecko powinno być odziane w czystą koszulę i czyste ubranie.

Z Dyrekcji Żeńskiej Szkoły Powsz. i Wydz. w Cieszyźnie. W niedzielę, 17 kwietnia b. r. o godz. 9.30 odbędzie się w sali rysunkowej, II p. nauczycielka, W. zająz. kate. grona naucz. i rodziców będą udzielać rodzicom wpy. opiekunów informacji o postępach w nauce i zachowaniu się ucznia za trzech okres konferencyjny. Uprasz się o liczny udział rodziców i opiekunów.

Ze zjazdu Związku Legionistów Ziemi Cieszyńskiej i pow. pszczyńskiego. W niedzielę, dnia 10 kwietnia b. r. odbył się w Bielsku zjazd Związku Legionistów Polskich Ziemi Cieszyńskiej i powiatu pszczyńskiego przy udziale 100 uczestników i członków zarządu okręgowego Związku. Leg. Województwa Śląskiego z p. wicewojewodą śląskim Dr. Salomim, jako prezesem okręgowym na czele. Zjazd zająz. przez zjazd oddziału I. p. i prezes na obs. przewodniczącego przez leg. Rzymana z Katowic — powitał zjazd imieniem Zarządu Głównego p. Dr. Dziadosz, dyrektor kancelarii sejmowej. Warszawy, imieniem Zarządu okręgowego p. wicewojewoda Dr. Saloni, imieniem Federacji Związków obrońców Ojczyzny p. Dr. Walaż z Bielska i t. d. Na zjeździe obecni byli przedstawiciele władz — ze starostwa bielskiego p. Dr. Bocheński i burmistrz m. Bielska p. Dr. Kobiela na czele.

Po czterogodzinnych obradach, które toczyły się w bardzo podniosłym nastroju, przystąpiono do wyboru nowego zarządu i wybrano prezesem im. Plonkę, wiceprezesem Dr. Szrombę z Cieszyńska i drugimi wyprzedzającym leg. Janika z Dziedzic, który był tymczasowym długolentym prezesem i któremu za jego oliarną pracę dla dobra Związku wyrażono uznanie. Po zjeździe wszyscy uczestnicy wzięli udział w święceniom Związku Powstańców Śląskich Ziemi Cieszyńskiej w Bielsku.

Walny zjazd Związku Strzeleckiego powiatu cieszyńskiego. W niedzielę, dnia 17 kwietnia b. r., odbędzie się w Świątyni strzeleckiej w Cieszyźnie przy ul. Stalmacha 4 — walny zjazd delegatów Związku Strzeleckiego powiatu cieszyńskiego. Początek o godz. 10. rano.

Walne Zebranie Macierzy Szkolnej. Dnia 10 b. r. odbyło się w Cieszyźnie Walne Zebranie Macierzy Szkolnej Śląska Cieszyńskiego. Z zdziwieniem stwierdzili obecni na sali, że wśród orkiestrowców na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej zapomniało o Marszałku J. Pił-

sudskim, twórcy Polski Mocarsztwoję, Czyżby Macierz o tem zapomniała, względnie niewiedziała, co Polska temu zawdzięcza?

Staraniem Legionistów oraz Związku Strzeleckiego powiatu cieszyńskiego dnia 9 kwietnia b. r. odpowiana została w tutejszym kościele parafialnym msza żałobna za duszę s. p. ks. biskupa Dr. Bandurskiego, Wielkiego kapłana-patrioty, kapelana Legionów Polskich, złotoustego kaznodziei, który zawsze budził ducha narodowego i całe Swoje życie oddał w dan Bogu i Polsce. W nabożeństwie udział wzięli: Wojsko, urzędy, szkoły, oraz reprezentacje Związków i stowarzyszeń. Podczas mszy żałobnej grała orkiestra i śpiewał chórz. Szkoły Podchorążych. Solowe pieśni żałobne odpiewał komendant Pow. Związku Strzeleckiego p. prof. Cholewicki.

Jak daleko posunąć się może zaślepienie partyjne, o tem świadczy czyn, który miał miejsce w Cieszyźnie. Jakiegoś ciemnego indywiduum zażenito względnie zerwało kłopotydyż zawiadamiające o mszy żałobnej za duszę s. p. ks. biskupa Bandurskiego, ubliżając czy tak światlanej postaci, jaka była osoba ks. biskupa Bandurskiego. Zeby ci się, zwyrodniale, na łożu śmierci przypomniał ten czyn twój karygodny.

Zniana ordynacja w Kasie Chorych. Niniejszem podaje się do wiadomości wszystkich Pt. Członków Kasy Chorych w Bielsku, zamieszkających na terenie powiatu cieszyńskiego, że z dn. 1 kwietnia 1932 r. zmieniają godziny ordynacyjne pp. Lekarzy oddziału Kasy Chorych w Cieszyźnie. W związku z powyższem ustala się godziny ordynacyjne jak następuje:

P. Dr. Czermak Jan codziennie od godz. 9 do 11; p. Dr. Borysiewicz Adam codz. od 9.30 do 11; p. Dr. Kolaček Kazimierz codz. od 11 do 13.30; p. Dr. Hečko Józef codz. od 11—13, jako lekarz obwodowy, i od 13—15.30 jako lekarz ordynujący; p. Dr. Slatter w poniedziałki i czwartki od 8—11.

Wystawa rzemieślniczo-przemysłowa w Cieszyźnie. W lipcu b. r. odbędzie się wystawa powiatowa przemysłowo-rzemieślnicza w Cieszyźnie. Na czele komitetu stoi p. dyr. Adamczyk z Bielska.

Wystawa obejmuje również pokaz wyrobów przemysłu domowego i ludowego, który to dział powierzono p. prof. Biokowskiemu.

W skład komitetu wchodzi p. poseł Słaska, p. Szaflarczyk, przemysłowiec, p. Karol Brzozka oraz wszyscy przedstawiciele pow. Nowy.

A wie haczość, wytwórcy — przygotujcie sw. wyroby na wystawę, pokażcie pracę naszego powiatu gościom — wszyscy na front pracy!

Ze szkolnictwa. W ubiegłym tygodniu bałw. w Cieszyźnie na wizytacji seminarjów naucz. p. wizytator Witold Wysocki z Wydziału Osw. Publ. w Katowicach.

Polskie Two Czerwonego Krzyża w Cieszyźnie urządziła w sobotę, 30 kwietnia b. r. w sali hotelu pod Jeleniem Dancing, z którego czysty dochód przeznaczony jest na wysyłkę dzieci do Rakki.

Początek zabawy o godz. 21, wstęp 2 zł, akad. 1 zł — Z uwagi na cel upraszamy o liczny udział w zabawie, uprzedzając, że imiennych zaproszeń wysyłać się nie będzie.

Z Towarzystwa Ludoznawczego w Cieszyźnie. Doroczne Walne Zebranie członków Towarzystwa Ludoznawczego odbędzie się w sobotę, dnia 23 b. m., o godz. 5 po poł. w sali konferencyjnej gimn. im. A. Osuchowskiego w Cieszyźnie ze zwykłym porządkiem dziennym.

Posiedzenie Wydziału Tow. odbędzie się we wtorek, dnia 21 b. m., o godz. 4 po poł. również w sali konferencyjnej gimn. im. A. Osuchowskiego — Wydział Tow. Lud. w Cieszyźnie.

USTRON. Pożar. W nocy z niedzieli na poniedziałek, 10 kwietnia, wybuchł w budynku gospody i sklepu p. Maksymiliana Bretnera pożar, który zniszczył doszczętnie strych i wszystkie znajdujące się na nim towary. Jedynie dzięki energicznej akcji ratunkowej obu straż: gminnej i fabrycznej, udało się uratować drewniany parter i sąsiednie zabudowania. W składzie sklepowym popyły się tylko niektóre towary wskutek przemoknięcia. Budynki łączące z towarami były ubezpieczone na sumę 10.000 dolarów.

Dr. Antoni Smółka

lekarz, osiedlił się w Chybiu I. 130
(dom past. Ławicki)

ordynuje codz. od 8—12.

JAWORZYŃKA. Założenie Kola Związku Śląskich Górali. W niedzielę, 3 kwietnia b. r. odbyło się w gospodzie na Krzywowej zebranie miejscowego bywalcysty, na którym p. J. Pyzsko wygłosił dłuższy referat o społeczeństwie i gospodarzem położeniu górali. Referent wskazał na dotychczasowy brak jedności wśród górali, na przyczyny obecnej nędzy w górach, wreszcie na brak jakiegokolwiek obrony przed krzywdami i wyżsyzkiem. Obrona ta nie może być organizacją „ludowców”, jako ta, która zreszta w swem łonie wiele dokłoków, a więc klasę ludzi o odmiennych i wręcz przeciwnych interesach gospodarskich.

Zebrani bywalcy postanowili jednomyślnie założyć miejscowe Kola Z. Śląskich Górali i gremjalnie przystąpić do tejże organizacji. Wybrano Zarząd Kola, w skład którego weszli: pp. Jan Motyka 218, Jan Traczewski, kier. szk., Andrzej Malyurek 64, Paweł Malyurek 190 i Józef Bestwina 316. Do Komisji Rewizyjnej zostali wybrani pp.: Paweł Zawada, kier. szk., Alojzy Dragon 347 i Jan Bestwina 76. Ponadto wybrano trzech delegatów na Walne Zebranie Z. w Górszobach pp.: Pawła Zawady, kier. szk., i Pawła Malyurka I. 100.

Rozwój organizacji Z. Górali przeko-nuje nas, jak Związek ten jest dla nas górali potrzebny, wreszcie jak pusłe i zawodne były dla górali te hasła, któreimi karmiła swych czytelników Śląska Gazeta Ludowa. Chłopot obryzdo ciągle oczekiwanie na wszystko, cokolwiek się pożytywne w Polsce robi i to zaciąganie rak wobec tej nędzy i trudności, jakie Polska na drodze swego państwowego rozwoju spotyka. Chłop nasz ma inną duszę i inne pragnienia, przedoch. a teraz ten przedoch mają tylko ci, którzy go jak najmniej potrzebują, a ci, którzy muszą koniecznie przebiec przez granicę, jeżeli chcą się gdziekolwiek pokazać poza domem, muszą za przepustki płacić duże ceny. Tak się nie postępuje! Chłopi jaworzyńscy będą się uparcie domagać zmiany obecnych kosztów przepustek, bo nie mają na tak drogie pieniądze.

Sprawa przepustek. Na zebraniu Zw. Śląsk. Górali w dniu 3 kwietnia b. r. zalił się bywalce Jaworzyńki na niezmiernie wysokie koszty przepustek. Dziś, kiedy wszystko leci na dół, kiedy niema żadnego zarobku, a nie można nic utarzyć, cenę przepustek podwyższono prawie czterokrotnie. Dawniej obcywano nam, że nie będziemy mieli większych trudności z powodem granicy i że wszyscy odzyskamy przez nią wolny przechód, a teraz ten przechód mają tylko ci, którzy go jak najmniej potrzebują, a ci, którzy muszą koniecznie przebiec przez granicę, jeżeli chcą się gdziekolwiek pokazać poza domem, muszą za przepustki płacić duże ceny. Tak się nie postępuje! Chłopi jaworzyńscy będą się uparcie domagać zmiany obecnych kosztów przepustek, bo nie mają na tak drogie pieniądze.

Z Pszczyńskiego.

Wpisy do szkół polskich odbywają się d. dn. od 18 do 24 kwietnia. Spieszcie zatem zapisać dzieci w ogłoszonym terminie.

Utworzenie komitetu 3-Majowego w Pszczyźnie. Dnia 7 kwietnia odbyło się w sali Wydz. Pow. posiedzenie organizacyjnie przedstawicieli władz cywilnych i wojskowych, oraz prezesów organizacji społecznych, na którym wybrano komitet honorowy obchodu święta narodowego 3 Maja z prezesem honorowym p. dr. Janusz, starostą powiatowym na czele. Na czele komitetu wykonawczego dla powiatu stoi p. insp. szk. Koldziej, przewodniczącym komitetu miejscowego dla Pszczyzny został wybrany p. prof. Leszczyński. Nadto powołano do życia dwie sekcje: artystyczną (przewodn. p. prof. Bogacki) i pochodowa (p. nadk. P. P. Szary).

Wpisy w gimnazjum żeńskim w Pszczyźnie. Dyrekcja miejskiego gimnazjum żeńskiego im. św. Jadwigi w Pszczyźnie przyjmuje wpisy do I i II klas wyższych codziennie od godz. 11 do 1-1 w kancelarii zakładu od dnia 15 do 30 kwietnia b. r. Przy wpisach należy przedłożyć:

1. metrykę urodzenia lub chrztu; 2. świadectwo ostatecznej sprawy; 3. ostateczne świadectwo szkolne. Taką egzaminacją 10 z 12.

Zamiast recenzji „lastralnej”. Nie należy do zajęć przyjemnych być wydawcą prowincjonalnego pisma. Piszesz bowiem ciekawą prawdę, oburzają się na ciebie sromotnie ci, którzy prawdy nie uznają, zamieszczają artykuł o „projekcie prawa malżeńskiego” zrobisz cię, nieszczyśliwy wydawco, bezbożnikiem i chodysz był nawet najwzierniejszym małżonkiem i ojcem rodziny, zarzuć ci zrobia, że „smakuje ci malżeństwo na próbę”, zamieszczają artykuł o Koltunowie polskim (nie pszczyńskim!), jak w mrowisku zakłagasz i zrobia ci, szanowny wydawco, przysięgę i wywiera ci.

Pod tym adresem, wydawco, będą deklarować słowo „demagogia”, „demoralizacja” i id omy obrocy „prawdzyj etyki”.

W tym krótkim wstępie chcę poprzedeć wzmiankę, bo nie chcę nazwać jej recenzją — o „Sublokatorze”, wystawionej w dniu 9 b. m. na scenie Hotelu Pszczyńskiego przez Amatorski zespół nauczycielski w Pszczynie.

Recenzja jakiegosi łomiku poezji lub krytyki „rodzimego” teatru pszczyńskiego, to równie niewiedzące zadania, jak wogóle wydawanie pisma, na nowości, w którym nie napisać nie wolno. Pochwalić jednego, a zganić drugiego nie można. Wszyscy są równi — oto zasada, która musią wynaważać Odbiegne choć troszeczkę od niej. Najlepszym w „Sublokatorze” był p. Hoszard w roli orlynsana. Rola nierozwola, dość charakterystyczna. Mile były pp. Habichówna i Kwasniewska, dobrym, lecz z pewną dozą szarżowania p. Kumala w głównej roli „Zygmunta” — wszyscy inni całkiem poprawni (pp. Bulowa, Wróbel, Gaszczyk, Baron, Kęty). Reżyseria spoczęwała w rękę p. Kumali. Wyślic w pracy amatorów był widoczny, tyko pszczyńska publiczność nie zawsze spieszy z poparciem i uznaniem dla wysiłków, nawet, gdy dochód przynosić się na społeczne cele. w.

Z Bielskiego.

Wywiadywka w Państw. Szkole Przemysł. w Bielsku. W niedziele, 17 kwietnia b. r. odbył się o godz. 10 przed poł. wywiadywka w sali konferencyjnej, na której grono nauczycielskie będzie udzielało informacji odnośnie do postępów i zachowania się uczniów za pierwszy okres drugiego półroczia.

Uzdrowisko Kasy Chorych w Bielsku — w Jaworzu. Członkowie Kasy, chcąc korzystać z wypoczynku letniego w Uzdrowisku kasowym w Jaworzu, mają wnieść podanie do Dyrekcji Kasy Chorych w Bielsku najdalej do dnia 15 kwietnia 1932 r.

Podania pismem wniesione będą mogły być uwzględnione jedynie w razie niewykorzystania ustalonego kontyngentu. Do podania należy załączyć książeczkę legitymacyjną własną lub ubezpieczeniową, o ile się rozchodzi o członka rodziny.

Uroczyste nabożeństwo i akademія ku uczczeniu śp. ks. biskupa Bandurskiego. W dniu 3 kwietnia 1932 r. odbyło się w Dziedzicach uroczyste nabożeństwo i akademія ku uczczeniu śp. ks. biskupa Dr. Władysława Bandurskiego, urządzoną z inicjatywy Św. Legii stowarzyszenia Narodowych w Dziedzicach według następującego programu:

O godz. 9.00 odbyło się w kościele parafialnym w Dziedzicach nabożeństwo, na którym okolicznościowe kazanie wygłosił ks. proboszcz Franek. Po nabożeństwie odbyła się w Domu Narodowym w Dziedzicach akademія, na której słowo wstępne wygłosił p. Midowicz, naczelnik stacji kol. w Dziedzicach, zaś okolicznościowe przemówienie wygłosił p. starosta Bocheński z powiatu bielskiego, po nadto orkiestra kol. pod batutą urzędnika kol. Czaja Rudolfa z Dziedzic odegrała „Marsz Szopena” i „Wianek pieśni legionowych”. Akademię zakończono odpiewaniem „Nie rzucim ziemi”.

Prochostwo powózka odbyła się przy udziale starosty Bocheńskiego, przedstawicieli miejscowych urzędów państwowych i bardzo licznej miejscowej ludności.

Jaworze Dolne. Sprawozdanie z działalności Kola Macierzy Szkolnej za rok 1931. Kola Macierzy Szkolnej w Jaworzu Dolnym mogło

na swem Walnym zgromadzeniu, odbytem dnia 2 lutego 1932, wykrzesać wcale pokony dorek swej pracy kulturalno-oświatowej. Miara tego dorobku jest ilość odczytów, szereg imprez i przedstawień cieszących się zawsze liczną frekwencją i obrót kasowy przekraczający 3.000 zł. Ażkolwiek na terenie Jaworza istnieją jeszcze dwa Kola Macierzy Szkolnej, nader ruchliwe, w Jaworzu Środkim i w przysiółku Należ, pozatem w tym samym kierunku pracuje cały szereg innych związków i stowarzyszeń o pokrewnym charakterze, tak, iż Jaworze, można powiedzieć, został w ciągu ostatnich lat przeobrażony pluciem oświatowym wzdłuż i wszerz, to mimo tego pracy unaradawiającej i oświatowej w Jaworzu nie można uważać za skończoną, zwłaszcza w kierunku rozbudzenia ducha patriotycznego.

Z ramienia Kola wygłoszone w ciągu roku sprawozdawczego 18 odczytów, z tego sam referent oświatowy nauczyciel Wowra 8. Przedstawień dam 4, wieczerzok muzykalno-wokalnych (regionalnych) urządzono 2. Z okazji odsłonięcia pomnika Marszałka Piłsudskiego urządzono wielki festyn ogrodowy, którego czysty zysk obrócono na opędzenie wydatków związanych z uroczystością. Dzień Imienin Marszałka, jako też Trzeci Maj, obchodzone nader uroczystie, przysparzając. Głównym zarządcą połączonych oddochów w kwiecie 366 zł. Szczególnie pomysłnie i z rozmachem rozwijało się czytelnictwo dzięki niezmordowanej pracy bibliotekarza nauczyciela Karola Kornasa. Jego to zgola wyłączna zasługa, że Kolo posiada bogaty inwentarz i około 500 tomo nowocześniejszych dzieł, w których szczególnie publika sezonowa szuka rozrywki, wszelako i tubylczy czytelnik dzięki licznie do biblioteki, w której godziny urzędowe bywają przez bibliotekarza ściśle przestrzegane. W roku minionym przeczytano około 3.000 dzieł. Wspomnieć należy na tem miejscu o niepoślednich zasługach chóru „Polskiego Związku Ewangel. Młodzieży w Bielsku Kola, który przy wszystkich imprezach, wieczerzach czy przedstawieniach Kola, występował na scenie i pod nader udatnem i umiejętnem kierownictwem chrómrzasta, nauc. Jana Wowry, produkował się obilnym repertuarem naszych pieśni, zwłaszcza regionalnych, dając to, co najlepsze. To też chór ten w czasie sezonu na wieczerkach regionalnych zdobył sobie ogólne uznanie wśród wykwiłnej publiki kuracyjnej. W ciągu roku zyskało Kolo znakomitego reżysera w osobie nauczyciela Alojzego Czyży, który dokładał wszelkich starań, by wyczyn Kółu „Polskiego Związku” na wywie Kolo liczyć 150 członków. Prezesem wybrano apt. Jana Boziewicz, sekretarzem ks. Jana Lasotę, skarbnikiem komisarza Adolfa Brode, reżyserem naucz. Alojzego Czyży, bibliotekarzem naucz. Karola Kornasa, referentem oświatowym i chrómrzistem naucz. Jana Wowre, gospodarzem Franc. Czuba, Do wydziału prócz wymienionych należy jeszcze 10 członków i lustrator Kół Macierzy naucz. Paweł Kantor, wnoszący niepoślednie walory duchowe w pracę oświatową Kola. Kolo posiada własną scenę i aparat projekcyjny.

Z kraju i ze świata.

Ustawa o prawie przemysłowym z dnia 7 czerwca 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 53, poz. 468) będzie obowiązywać także na terenie Województwa Śląskiego.

Na 67 posiedzeniu dnia 12 marca b. r. Sejm uchwalił rozciągnięcie ustawy o prawie przemysłowym na obszar Województwa Śląskiego po zmianie i uzupełnieniu niektórych postanowień rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 czerwca 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 53, poz. 463).

Dotychczas obowiązywały na obszarze Województwa Śląskiego dwie odrębne ustawy, austriacka w cieszyńskiej i część województwa niemiecka w górnośląskiej części województwa.

Rozciągnięcie polskiej ustawy o prawie przemysłowym jest niesłychanie ważne i doniosłe.

Cały szereg ustaw polskich, które się na polskie prawo przemysłowe powołują, mogą znaleźć zastosowanie.

Wojewódzki Sad Administracyjny w Katowicach będzie nadal właściwym dla spraw administracyjnych i kompetencje jego nie zostały uszczuplone.

Miasta Katowice i Król. Huta pozostaną władzami przemysłowymi I Instancji.

Ponieważ polskie prawo przemysłowe przewiduje tylko cechy dobrowolne, zaś prawo obowiązujące dotychczas na Śląsku uznaje cechy przymusowe i wolne, cechy przymusowe muszą się przekształcić w cechy wolne, w przeciwnym razie muszą się zlikwidować.

Prawa zagwarantowane obywatelom niemieckim według konwencji genewskiej art. IV § 2 zostały uwzględnione w uchwalonej ustawie.

Ustawę referował poseł Robert Jarzyk z Podlesia, klub B. K. w. z R. Izba przyjęła referat hucznymi oklaskami.

Letni rozkład jazdy na kolejach polskich zostanie wprowadzony w nocy z dnia 21 na 22 maja b. r.

273.332 małżeństw zostało zawarte w Polsce w ciągu roku.

Liczb bezrobotnych spada. Na dzień 9-go kwietnia zarejestrowano na terenie Polski 348.749 bezrobotnych, czyli mniej o 4005 osób niż w zeszłym tygodniu.

Likwidacja Komitetu do spraw bezrobocia. Zawiązany wjeśnien Komitet do spraw bezrobocia na przeciąg do 1 kwietnia m. r. zostanie w najbliższych dniach zlikwidowany.

Narodowi socjaliści dokonali zamachu na prezydenta Banku Rzeczy dla Luthra. Strzał chybił. Zamachowcy zostali aresztowani.

Prezydentem Rzeszy Niemieckiej został wybrany ponownie Hindenburg. Użyłskat on więcej głosów, aniżeli w pierwszych wyborach przed czterema tygodniami.

Olbrzymi spadek po wuju. Berliński elektromonter Fryderyk Gross odziedziczył po swym wuju w Ameryce kolosalny spadek w sumie 46 milionów marek. Spadki tego rodzaju są obecnie coraz większą rzadkością, a szczególnie wśród ludzi biednych.

W Rzymie świeci pustkami 5000 mieszkań. Niema ochotnych do wynajęcia, mimo, że ceny są stosunkowo niskie.

W Litwie panuje od pewnego czasu niesłychany bałagan w rządach. Doszło do ostrego konfliktu między tamtejszą mniejszością niemiecką. Wybrano nowego Dyrektora, który jednak zaraz z miejsca spotkał się z wrotem nieufności.

Stalin, rosyjski dyktator, zachorował groźnie na raka, iż musiano wezwać lekarzy z Warszawy i Berlina.

Rząd irlandzki odnowił stanowisko składania przysięgi wierności królowi angielskiemu. Jeśli czynnikiem angielskim nie uda się zmniejszyć decyzji rządu irlandzkiego, zostanie monarchistyczny charakter Anglii mocno zachwiany w stosunku do innych suwerennych państw, jak np. Kanady.

Porwane kilka tygodni temu dziecko sławnego ltnika amerykańskiego Lindberga nie zostało dotąd odnalezione. W Ameryce szosy się w zastraszający sposób proceder porwania dzieci, tak, iż znakomitsi ojcowie nie są pewni życia swych maleństw w domu. Policja jest bezsilna.

W Indjach znnowu polala się krew. Ubogiej niedzieli urzucił Hindusi w Allahabad wielką demonstrację, w przebiegu której doszło do starć z policją. Policja zrobiła użytek z broni palnej. Dwie osoby zostały zabite, 9 jest ciężko rannych.

W państwach Ameryki Południowej Chile i Argentynie wybuchło jednocześnie 8 wulkanów, skutkiem czego 80.000 ludzi pozostało bez dachu nad głową. Popiół spayał się w promieniu 3000 km.

Odpowiedzi Redakcji.

P. T. Związek Leg. Bielsko. Umiemyśmy tylko jeden komunikat. Z braku miejsca sprawozdanie odkładamy do przyszłego numeru.

W. Pan Karasowa, Dział. Sprawozdanie wydrukujemy w następnym numerze. Obecnie wychodzi gazeta o jeden dzień wcześniej, więc manuskrypt musi nadejść najpóźniej w środę.

W. Pan Legierski, kierownik. Dziękujemy za artykuły. Z powodu chronicznej ciastoty wydrukujemy „Pobór rekruta” w następnym numerze.

Drukarnia P. Mitręgi w Cieszynie.